

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich, puh. 040 733 0264
kaupungin lakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Kauniaisten kaupunki on solminut 17.10.2013 Grani Tennis ry:n kanssa sopimuksen (**oheismateriaalina**), jonka tarkoitus on ollut, että Grani Tennis ry sitoutuu järjestämään oppilaille perusopetuksen mukaista iltapäivätoimintaa koulujen työskentelyaikoina. Kaupunki on sopinut tukevansa tätä iltapäivätoimintaa 357 eurolla/lapsi/kouluvuosi edellyttäen, että sama lapsi ei osallistu muuhun kaupungin tukemaan iltapäivätoimintaan. Sopimus on solmittu tilanteessa, jolloin kaupungilla ei ollut mahdollisuutta tuottaa kokonaan iltapäivätoimintaa itse ja se on solmittu ilman palvelun kilpailuttamista ja ilman toimielimen päätöstä.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta päätti kokouksessaan 22.9.2022 (§ 51) iltapäivätoimintaa koskevan selvityksen pohjalta, että kaupunki alkaa itse tuottaa koulun iltapäivätoimintaa 1.8.2023 alkaen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan lakisääteisyys ja sisällöt

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta säädetään perusopetuslain (21.8.1998/628) luvussa 8 a. Kunta saa valtionosuutta perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen. Lain mukaan toiminnan tulee perustua Opetushallituksen päättämiin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin, jotka on annettu vuonna 2011. Kunnat laativat aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman sen pohjalta ja lain mukaan Opetushallitus päättää toiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on toteuduttava seuraavat sisällöt:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Kauniaisten kaupungin hankintaohjeet

Grani Tennis ry:n kanssa tehty palveluhankinta on ollut vuonna 2023 suuruudeltaan 10 994 euroa ja edellisinä vuosina sitäkin enemmän. Kaupungin hankintaohjeiden mukaan tavara- ja palveluhankintojen, joiden arvo on 10 000–30 000 € (alv 0 %), hankinta tehdään hintatiedustelun perusteella pyytämällä 2–5

toimittajalta sähköpostilla samanaikaisesti tietyllä tavalla määritellylle palvelulle hinta sekä muut hankinnan tekemiseen tarvittavat tiedot. Hinnan lisäksi voidaan käyttää myös muita valintaperusteita kuten esimerkiksi toimitusaikaa. Hankinnasta tehdään kirjallinen hankintapäätös.

Perustelut Grani Tennis ry:n ja Kauniaisten kaupungin välisen sopimuksen irtisanomiselle

Kuten jo valiokunnalle esitettyssä selvityksessä 22.09.2022 (§ 51) todettiin, itse tuotettu iltapäivätoiminta on luonteva jatkumo koulupäivälle, kun toiminnan pedagogiikka ja toimintamallit ovat yhtenevät koulun kanssa. Myös aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa (2011) todetaan, että toiminnan tarkoitus on vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kehitystä ja, että esimerkiksi oppimisen tuki voidaan suunnitella opetushenkilökunnan, oppilashuollon henkilökunnan sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilökunnan yhteistyönä. Sivistystoimi katsoo edelleen, että tämä onnistuu parhaiten, kun aamu- ja iltapäivätoiminta on koulun henkilökunnan järjestämää toimintaa.

Sivistystoimi katsoo myös, että toiminnan sisältövaatimukset toteutuvat monipuolisimmin koulun omassa aamu- ja iltapäivätoiminnassa, jossa vastaavat iltapäivätoiminnan ohjaajat ovat vastuussa toiminnan pedagogisesta suunnittelusta ja tekevät sen yhteistyössä rehtoreiden kanssa huomioiden kouluissa meneillään olevat asiat kuten teemapäivät ja monialaiset oppimiskokonaisuudet. Tällöin toimintaa on myös helpompi arvioida ja tarvittaessa muokata arvioinnin perusteella. Koulujen omaan iltapäivätoimintaan onkin oltu tammikuussa 2024 toteutetun arviointikyselyn mukaan hyvin tyytyväisiä. Noin 95 prosenttia ensimmäisen luokan oppilaista ja noin 69 prosenttia toisen luokan oppilaista on osallistunut koulun aamu- ja iltapäivätoimintaan lukuvuonna 2023-2024.

Kouluilla on panostettu iltapäivätoimintaan ja rekrytoitu osaavaa henkilöstöä, ja toiminnan vahvuus on myös tiivis yhteistyö koulun muun henkilökunnan kanssa. Sivistystoimi ei näe, että ulkopuolinen palveluntuottaja pystyy tarjoamaan samaa ja, että kaupungin olisi siksi järkevää suunnata resurssia ulkopuoliseen palveluntuottajaan. Lisäksi mahdollisimman suuren lapsimäärän osallistuessa koulujen omaan iltapäivätoimintaan, saadaan koulujen henkilökunnalle tarjottua enemmän työtunteja, mikä on kaupungille rekrytointivaltti.

Kaupungilla ei ole moitteita Grani Tennis ry:n iltapäivätoimintaa kohtaan ja senkin toiminnassa on ollut tyytyväisiä iltapäiväkerholaisia. Kaupunki voi edelleen tarjota Grani Tennis ry:n iltapäivätoiminnalle näkyvyyttä esimerkiksi koulujen ekaluokkalaisten infotapahtumissa, kuten on toimittu tähänkin mennessä. Sopimusta solmiessa ei kuitenkaan olla noudatettu hankintaohjetta. Tästä syystä nykyistä sopimusta ja valtionosuuksien maksamista Grani Tennis ry:lle ei voida jatkaa. Jos sopimus haluttaisiin päivittää, tulisi toiminta kilpailuttaa hankintaohjeen mukaisesti niin, että kilpailutuksessa olisi mukana muitakin toimijoita. Kilpailutuksen tulisi olla avoin ja läpinäkyvä. Kilpailun avoimuuden takia ei voida etukäteen olettaa, että juuri Grani Tennis ry voittaisi kilpailutuksen. Tulevien vuosien taloustilanteessa kaupungin ei ole myöskään tarkoituksenmukaista maksaa iltapäivätoiminnasta ulkopuoliselle toimijalle, vaan säästöä syntyy lasten osallistuessa sen sijaan kaupungin omaan iltapäivätoimintaan.

Sopimuksen irtisanominen on myös osa valiokunnan 22.9.2022 tekemän päätöksen täytäntöönpanoa, minkä toimeen paneminen kuuluu viranhaltijoille.

Grani Tennis ry:n sopimuksen allekirjoittaminen (ja irtisanominen) on määritelty toimialajohtajan vastuulle Kauniaisten kaupungin hallintosäännössä (luku 17, 134 §), jonka mukaan "Muun toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa toimialajohtaja, ellei toimielin ole päättänyt toisin". Myös hankintaohjeiden mukaan toimialajohtajalle kuuluu sopimuksen irtisanominen. Hallintosäännön (20 §) mukaan valiokuntien yleiseen toimivaltaan kuuluu päättää toimialaansa kuuluvista hankinnoista. Opetus- ja varhaiskasvatusvaliokuntien erityiseen toimivaltaan kuuluu vastata koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä (hallintosääntö 21 §).

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta merkitsee tiedoksi perustelut Grani Tennis ry:n sopimuksen irtisanomiselle.

.....

Puheenjohtaja Satu Mollgren esitti seuraavaa:

"Valiokunta katsoo, ettei sopimuksen irtisanominen voi olla osa valiokunnan tekemää päätöstä, sillä päätöstä tehdessä keskusteltiin myös yksityisestä iltapäiväkerhosta. Viranhaltijat eivät päätöksen yhteydessä esittäneet valiokunnalle muutoksia yhteistyöhön eikä Grani Tenniksen saaman tuen leikkaus sisältynyt valiokunnalle esitettyyn kustannusvertailuun.

Valiokunta päättää, että opetustoimi ryhtyy avoimeen ja läpinäkyvään kilpailutukseen lasten muualla kuin koululla tapahtuvasta iltapäivätoiminnasta. Kilpailutuksen kriteerit tuodaan valiokunnalle seuraavaan kokoukseen.

Päätöstä perustellaan seuraavasti: Kaikissa päätöksissä, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Kaupungin mukaan ulkopuolisen palveluntuottajan toiminnassa on tyytyväisiä iltapäiväkerholaisia, eikä kaupungilla ole moitteita toiminnasta. Yleisesti vaihtoehdot ja niiden tuoma valinnanvapaus nostavat palveluiden laatua. Vaihtoehtoinen iltapäivätoiminta voi tarjota koulussa sosiaalisia haasteita kokevalle lapselle tärkeän ympäristön. Toisaalta mahdollisuus tutustua uusiin lajeihin ja harrastaa koulun jälkeen antaa perheille mahdollisuuden viettää aikaa yhdessä iltaisin. Kauniaisten koulutiloissa tapahtuva iltapäivätoiminta ei tee yhteistyötä yli kielirajojen, joten tällainen toiminta on tervetullutta ja kaupungin strategian mukaista toimintaa.

Lasten ja nuorten liikunnan ja hyvinvoinnin edistäminen on tärkeää työtä, jossa tarvitsemme itseämme laajemmat hartiat. Kuntalaisille liikuntapalveluja tarjoavat yhdistykset ovat kaupungin tärkeitä yhteistyökumppaneita. Grani Tennis on tarjonnut koululaisille arvostettua palvelua jo 11 vuotta."

Esitys raukesi kannattamattomana.

Jäsen Riina Plosila esitti seuraavaa lisäystä:

"Valiokunta valtuuttaa sivistystoimenjohtajan irtisanomaan sopimuksen ja pyytää sivistystoimea tuomaan esityksen yhteistyön tekemiseen Grani Tennis ry:n kanssa osana Granimallia.

Valiokunta oli lisäyksestä yksimielinen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi valiokunta valtuuttaa sivistystoimenjohtajan irtisanomaan sopimuksen ja pyytää sivistystoimea tuomaan esityksen yhteistyön tekemiseen Grani Tennis ry:n kanssa osana Granimallia.

Oheismateriaali:

EI JULKAISTA - Sopimus iltapäivätoiminnan järjestämisestä (Grani Tennis Oy)